

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschijnt s' dinsdags, s' donderdags en zaterdags. Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs. Alle toezending van brieven, annonces, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad.
 " " " " 8 fr. buiten " " "
 Een blad afzonderlyk 20 centimen.
 De aankondigingen, per drukregel 15 " "
 De reklamen 25 " "

By het zenden van aankondigingen is eenieder verzocht dadelijk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laatste, voor verscheidene achtervolgende leeren gegeven gemeten voordeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 27 FEBRUARY.

Men leest in de *Beurzen-Courant* :

Bestonden er geene zedelyke grieven ten laste van het ministerie, nog zou het zyn lot verdiend hebben door de oneindige geldverkwistingen, waeraen het zich pligtig maekte, en die de burger nu zoo duer moet bezuren. Wy willen hier niet meer herhalen wat wy destyds gezegd hebben nopens die verkwistingen; laet ons enkel herinneren dat er door het toedoen van het ministerie veel geld verloren gaat.

De Kamer der volksvertegenwoordigers is reeds eene maand en half zonder iets te verrigten, en die vakantie welke het ministerie haar heeft opgelegd, kost reeds aan het land twee honderd en zestien duizend francs, voor schadeloosstelling aan de volksvertegenwoordigers.

Uit dien hoofde is er 452,000 francs in het budget gebragt voor eenen zittyd van zes maanden; nu zyn er reeds dry maanden van den tegenwoordigen zittyd verlopen, en de Kamer heeft niets verrigt.

Voegen wy daerby de overgrootte som die het onderzoek over de kiezing van Bastogne wegsleept, alsook degene die benoodigd is geweest voor het onderzoek van Brugge, en vragen wy of het land niet wel gedaan heeft met te verklaren dat dergelyke geldverkwistingen het vertrouwen der natie onwaardig zyn.

Het noodeloos verkwiste geld in deze dry omstandigheden zou vergenoegen om voor altyd eene groote gemeente gelukkig te maken. Maer de liberale ministers lachen daerin: er was kwestie hunne driftten te voldoen en hunne eigene intresten te bevoordelen; zy hebben dus niet geaerzeld; en is het geld van het land verkwist, ten minste hebben de heeren Frère, Tesch, Rogier, etc., hunnen zin gedaan!

Al wie sedert eenigen tyd sommige tongersche weekbladen gelezen heeft, moet bekennen dat nooit de ongodsdienstigheid alhier meer poogingen in het werk gesteld heeft als hedendaags, om onze katholyke bevolking van den regten weg af te leiden. De tongersche gazetten die aanspraak maken op den naam van *liberael*, schynen heden voor enkel doel te hebben het volk van zyn vaderlyk geloof af te praten, den haet op te wekken tegen al wat geestelyk en katholyk is, en twist en tweedragt te

zaeijen tusschen medeburgers die alle belang hebben om in broederlyke vrede te leven.

Wy weten wel dat degene die met zoo aenhoudende drift den oorlog prediken, te klein in getal zyn om ooit iets te vermogen tegen de overgrootte meerderheid die de katholyke bevolking der provincie Limburg uitmaekt. Doch hetgeen de zoogezegde liberalen onder het opzigt van het getal ontbreekt, dat zoeken zy te vervangen door het lawyt hunner gazetten en door de stontmoedigheid hunner goddelooze aenrandingen. Voor hen is niets heilig, niets is eerbied waardig, ten zy het met den stempel van hun valsch liberalismus gemerkt is. Al wat godsdienst of geestelykheid raekt moet geschandylekt worden, al wat ongodshenstig is vindt een steunsel by de tolken der tongersche liberalen.

Wy weten dat de bevolking van onze provincie, die in alle omstandigheden zoo ontwyfelbare bewyzen gegeven heeft van hare gehechtheid aan haren godsdienst, zich nooit zal laten verleiden door het ydel getier van die verkleede Messiasen, die altyd de woorden van God en Evangelie in den mond hebben, en die geene gelegenheid laten voerby gaen om geloof en godsdienst te bestryden.

Maer hoe groot ook ons vertrouwen zy in het gezond oordeel onzer limburgsche medeburgers, en hoe gering ook de invloed onzer liberale wereld hervormers zy, denken wy onze katholyke lezers te moeten aenraden van hunne familien en hunne gemeenten zoo veel mogelyk te bevryden van de lezing der ongodsdienstige bladeren die volgens ons onze stad en onze geheele provincie tot schande strekken. Zoo lang het ons mogelyk was, hebben wy gezwegen, om, zoo veel het zyn kon, eenen sluijer te werpen over de goddeloosheden der tongersche liberale dagbladen. Maer de toegevendheid, hoe groot zy ook zy, heeft palen, en wy denken goed te doen met de katholyke familien opmerkzaam te maken op het gevaer dat zy loopen door het ontvangen en het lezen der schriften die wy bedorlen.

Tongeren den 26 february.

Mynheer de Redakteur,

In lien de oude Tongenaer van tyt tot tyd niet wat teeken van leven gaf, dan zouden de kalinten van den *Postryder* wel moeten denken dat hy stik dood is. God dank, uwe serviteur heeft nog wat leven in, schoon de laatste koude

Madonia, Catania, Messina, en, half in den nevel verscholen, Palermo en Trapani. De Etna zelf scheen my eene wereld toe; zyne groene hellingen, de dorpen om zyn voet verspreid, zyne dorre spitsen en diepe afgronden, de rook, dien hy uitblaest, dat alles is duidelyk zigbaer. De grootste verscheidenheid in kleuren en contrasten, wekken te gelyk belangstelling en bewondering op.

Zoo dicht mogelyk naderde ik den binnenrand des trochters, welks bodem de opening van den vulkaen vormt; doch de rook was te dik, om iets te ontdekken.

Het afdalen van den Etna is maer spel, vergeleken by het beklimmen. Tegen den middag was ik by de herberg van Nicolosi, waer ik Luigi en den ezeldryver wedervond. Des avonds slapen wy in het dorp Giarre.

TAORMINO. — MESSINA. — DE TERUGREIS NAER NAPELS.

Aen gene zyde van Giarre volgt de weg bestendig den oever der zee. Men trekt de rivier di Calatabiano over; vervolgens laet men de vulkaanse streck, waermede de Etna geheel omringd is, achter zich, en men komt te Giardini, een nieuwerwetsch dorp aen den voet van den berg Taurus. Op de heilling van dezen berg ligt het oude Taormino (*Tauromenium*), dat door aerdbevingen verwoest is en nog slechts eene ellendige bevolking van 2000 inwoners heeft. Toch blyft het merkwaardig om zyne bouwvallen, die in waterleidigen, vergaderbakken, graven, tempels en de overblyfselen van een schouwburg, een van de schoonste der oudheid, bestaan. Deze schouwburg ligt buiten den vestingmuur der nieuwe stad op het uiteinde eener hoogte en is gedeeltlyk in de rots uitgehouwen. Hy kon 25000 personen bevatten, en hoe vervallen het gebouw nu ook is, maekt het toch een diepen indruk. Op de trapswyze ryzende banken geniet men een heerlyk gezicht over de blauw gekleurde zee en hare baaijen en kusten, de groene met

en de magere kost van den vasten hem schrikkellyk op katoen getrokken hebben. Mya oude kneuk kraken onder myn gerumpeld vel, alsof ik eenen beenen karillon nasleepte en ik vraag my alle dagen of ik niet ongelyk heb van my nog het hoofd met het politiek te breken.

Inderael het politiek wordt allewyl heel anders gedreven als in mynen jongen tyd. Eertyds waren de menschen onnoozel genoeg om in alles regtzinnig te werk te gaen. Men eerbiedigde de geestelyke zoowel als de wereldlyke overheden, men volbragt zyn godsdienstige pligten, zonder dat men daerom als slecht burger uitgehouden werd.

Heden is dat allemaal veranderd. De wereld is in progress, sedert dat den avapaur, den elektriek en de krimolien uitgevonden zyn, heeft men eene nieuwerwetsche politiek voor den dag gebragt. Eertyds moest men kennis en verstand hebben om in de wereld aengezien te worden, vandaag is dat niet meer vereischt, en de eerste de beste paillas zal bewierrookt worden door onze zoo gezegde liberale gazetten, zoo hy maar zorgt van geene gelegenheid laten voorby te gaen om tegen pastoors en godsdienst te prediken. Dat noemt zich liberael zyn. Op den geheelen aerdsbolom is niets gemakkeliker als liberael zyn op de wyze van de tongersche liberale gazetten. Zegt altyd het tegenovergestelde van hetgeen uw bisschop of uw pastoor u voorhoudt en gy zyt een bol voor denwelken de tolken der tongersche liberalen horanna zullen zingen.

Verleden zaterdag avond las ik de *Vedette*, tusschen eene pyp tabak en een glas tongersch bier. Zag ik goed, of zag ik slecht? Ik meende te lezen dat de *Vedette* predikte tegen de politieke geloofverzakkers die hunne opinie verlaten om eene andere voor te staen. Het is toch niet mogelyk, dacht ik, dat het de *Vedette* is die zulk sermoen voert. Myn grootvader, die in de zestien de reus keefe, heeft my eenen bril achter gelaten, kostbaren *pinces nez* die my klaer doet zien uit myn oude tongersche oogen. Ik wiste de twee glazen met myn lomp op en ik zette myn kostbaer erfdeel te paerd op de neus. Wilt gy nu eens weten wat ik in de *Vedette* las? Dat het eene schande voor een eerlyk man is van zich op straat te toonen in het gezelschap van eenen politieke windbaen. En dat staet gedrukt in de *Vedette*!

Als ik Mynheer N was, dan zou ik de *Vedette* daer over rekening vragen; want die *paré* valt hem regt op den kop.

In 1848 speelde men in Parys republiek, en de redakteur van de *Vedette* werd dadelyk een republiekeim zoo als onze stad er nooit gezien had. Waerom? dat weet ik niet. Maer men zegt dat indien het republiek ons land overrompeld had, dan kwam er te Tongeren eene plaets van *sous-prefet* veel! *C'est en, zwi Pierlala*.

Maer het republiek was slap van constitutie en het werd op eenen aerdigen morgen opgeslokt door den areed van Napoleon. De redakteur van de *Vedette* voelde dat het tyd

dorpen bezaaide vlakten, die zich tot aen den oever uitstrekken over de huizen, kerken en oude torens van Taormino op de schuinte, en Giardini aen den voet van den Taurus, en boven dat alles, de reusachtige gedaente van den Etna!

Van Taormino naer Messina loopt de weg dikwyls langs de zee en door vruchtbaere streken met een overvloed van dorpen.

Op zekeren afstand van Messina wordt het gewoel eener groote stad reeds merkbaer.

Amphitheatergewyze op de kust liggende, die door een smallen zeearm van Italie gescheiden is, nieuw opgebouwd en met byna 100,000 inwoners bevolkt, schynt Messina een aengenaem verblyf te zyn.

Twee groote, evenwijdig met de kade loopende straten, de Corso en de Via Ferdinandia, scheiden de stad in gelyke deelen. De ruime, veilige en gemakkelike haven is de meest bezochte van geheel Sicilië; eene citadel en verscheidene andere versterkingen dienen ter harer bescherming. De kade is met standbeelden, waaronder een van Neptunus, versierd en met sierlyke doch niet voltooide gebouwen bezet.

De voorgevel der hoofkerk, uit marmer van verschillende kleuren opgebouwd, heeft drie spitsboogvorige poorten, en is met basreliefs, mozaïk, uitvoerig bewerkte kolommen, beeldjes en schilderwerk versierd. Jammer dat de schoonheid van dit alles weggenomen wordt door een modernen muur en een in zeer slechten styl gebouwd toren. De antieke kolommen met vergulde kapitelen en voetstukken, die de houten zoldersteunen, deelen het gebouw in drie ruimen. De mozaïken, die de zygewelven bedekken en uit de veertiende eeuw dagteekenen, een zeer sierlyk door Antonio Gagini gebeeldhouwde wit marmeren preekstoel, het hoofaltaar, met inlegwerk voorzien, en verscheidene merkwaardige grafomben zyn de voornaemste schoonheden der hoofkerk van Messina. Men bewaert er

EENE MAEND OP SICILIE.

(*Vervoly en einde.*)

In het Engelsche huis, dat in 1811 door Engelsche officieren gebouwd werd, hielden wy onze tweede rust en lieten wy onze muilezels achter, daer het overige der bestyng slechts te voet geschieden kan. Nadat een weinig rust en voedsel de verkracht myner ledematen en de warmte van myn bloed hersteld had, bereikten wy over eene laag van ruwe, los liggende lavabrokken den voet van den hoogsten kegel des vulkaens, een zeer veranderlyk gedeelte, dat door elke uitbarsting vervormd, opgehoogd of ter nederge worpen wordt. Van dit punt af heeft men nog slechts eene hoogte van honderd ellen, doch langs eene zeer steile helling, te beklimmen; ik zal over de moeijeligheden, het afmattende en zelfs gevaerlyke van dit eind wegs, dat ik met groote moeite te boven kwam, niet uitweiden. Het zy genoeg, dat ik eindelyk uitgeput en met gewonde voeten, maer trotsch als een overwinnaer, op een punt van de hechte kringvormige spits, waerin de Etna eindigt, kon nederzitten. Juist ging de zon op. Aen myne zyde zag ik den uit den krater stygenden rook; achter my, binnen de zwarte wanden des bergs, was eene vreeslyke diepte, voor my de onmetelyke ruimte van lucht en zee en de yzingwekkende weg, dien ik afgelegd had.

Het panorama heeft aan alle kanten slechts den gezigtstrek tot grens; men sebat den omtrek van den horizon, dien het oog hier kan omvatten, op meer dan 2000 mylen. De zee en hare eilanden nemen de grootste ruimte van het tooneel in; Sicilië, in het middelpunt, laet zyne drieboeckige oppervlakte duidelyk herkennen. Men onderscheidt voorts het meer Lentini, den loop der Simethe, de bergen van